

9. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı

Yeni nesil yazılı provası

UG-09-TDE-Y1 · 5 soru · 100 puan · Önerilen süre: 35 dakika

Adı Soyadı: _____ Sınıf / No: _____

Çözümünü ve gerekçeni göster. Verilen ölçüleri kullan; şekil üzerinden uzunluk ölçme.

Özgün hazırlık seti; okulunun duyurduğu konu ve senaryoyu esas al. Açık yanıtlar rubrikle değerlendirilir.

1. Bekleme salonunun yeni sesi | 20 puan

Açık uçlu

Bu soru için yazılmış özgün metin: Eski istasyonun bekleme salonuna yıllar sonra girdim. Bilet penceresinin arkasında artık bir çocuk kitap okuyordu. Duvar saati durmuştu ama masaların çevresindeki konuşmalar durmuyordu. Babamın "Burada hiçbir şey eskisi gibi kalmaz." sözü geldi aklıma. Cebimdeki eski bileti atmadım; kitabımın arasına yerleştirdim.

İki okurun notu

Okur	Yorum
A	Anlatıcı yalnızca geçmişe dönmek istemektedir.
B	Anlatıcı geçmişle bağını korurken yeni işlevi fark etmektedir.

a) Anlatıcının değişime yaklaşımını iki ayrı metin kanıtıyla açıklayınız. b) Aşağıdaki iki okur notundan hangisinin metnin bütününe daha iyi karşıldığını seçip diğerinin hangi ayrıntıyı göz ardı ettiğini belirtiniz.

Çözümüm / gerekçem:

2. Aynı yağmur, iki anlatım | 20 puan

Açık uçlu

İki metin de bu soru için oluşturulmuştur. A: "Yağmur başlayınca meydandaki insanlar kapalı alanlara geçti; banklar on dakika içinde boşaldı." B: "Yağmur, meydanın sesini usulca topladı; banklar akşama kadar kimseyle konuşmadı."

a) B metninde insan özelliği verilen bir varlığı ve ilgili ifadeyi gösteriniz. b) Bu anlatımın yalnız yağış bilgisini aktarmaktan farklı olarak oluşturduğu etkiyi açıklayınız. c) B metnindeki yalnızlık duygusunu koruyan, fakat kişileştirme içermeyen bir cümle yazınız.

Çözümüm / gerekçem:

3. Duyuruyu yeniden kur | 20 puan

Açık uçlu

Öğrenci meclisi, kitap takası etkinliği için aşağıdaki bilgi kartını hazırlıyor. Bir öğrenci şu taslağı yazıyor: "Herkes kitaplarını getirsin, çünkü yeni kitaplar alacağız. Etkinlik cuma olacak. Kitap getirmeyenler gelemmez. Hepinizi bekliyoruz."

Etkinliğin kesin bilgileri

Alan	Bilgi
Zaman	Cuma, 13.00-14.00
Yer	Okul kütüphanesi
Amaç	Kitap takası; satış yok
Katılım	Kitap getirmeyenler de okuma ve söyleşiye katılabilir

Bilgi kartına bağlı kalarak taslağı 35-55 kelimelik bir duyuruya dönüştürünüz. Tarih-saat ve yeri belirtiniz; yanlış katılım koşulunu düzeltiniz; kitapların satış amacı taşımadığını açıklayınız. Ardından değiştirdiğiniz iki bilginin neden gerekli olduğunu kısaca yazınız.

Çözümüm / gerekçem:

4. Anlatıcının bildiği kadar | 20 puan

Açık uçlu

Bu soru için yazılmış metin: "Zeynep zarfı açmadan çekmeceye koydu. Bence haberi duymak istemiyordu. Akşam kapıya geldiğinde gülümsedi; mektubu sorunca yalnızca 'Yarın' dedi." Metin, olaylara tanık olan başka bir kişinin ağzından anlatılmaktadır.

a) Anlatıcının doğrudan gözlemlediği iki davranışı yazınız. b) Zeynep'in niyeti hakkında çıkarım bildiren ifadeyi gösteriniz. c) "Zeynep mektuptan kesinlikle korkmaktadır." yargısının neden kanıtlanamadığını açıklayınız ve metinle çelişmeyen bir alternatif açıklama üretiniz.

Çözümüm / gerekçem:

5. Bir eşiğin iki yorumu | 20 puan

Açık uçlu

Görsel bir öykünün başlangıç anı olarak kullanılacaktır. Görseldeki olayın öncesi ve sonrası verilmemiştir. Yalnız görünür ayrıntıları kanıt, bunlara yüklediğiniz anlamı ise kurmaca seçim olarak değerlendirin.

Gözlenen ayrıntıları kurmaca yorumunuzdan ayırınız.

Önce görselde gerçekten görülebilen iki ayrıntıyı yazınız. Ardından 45-65 kelimelik, birinci kişi ağzından bir paragraf oluşturunuz. Kişinin geliş ya da gidiş durumlarından birini kendi öykünüz için seçiniz; seçiminizi görüntünün kesin gerçeği gibi sunmayınız. Açık valiz ile eşik/kapı ayrıntılarını duygu sezdirmek için kullanınız. Son cümlede kişinin bir sonraki eylemi anlaşılmalıdır.

Çözümüm / gerekçem:
